

Tako življenje mu promine
V skrbéh za blaženstvo mladine,
Pri Njem pa bode se spočil,
Ki sam je kdaj učitelj bil:
Pri vzorniku učiteljev,
Mladine odgojiteljev.

Zató le zvêni pesem naša
Mogočno kot se grom oglašá,
In mílo kot srcá odmev
Glasí naj se ubrani spev:
Bog živi stan učiteljev,
Mladine odgojiteljev!

Šepec.

(Povest. — Spisal Ivan Rekar.)

VII.

Polnočni zvon z visokih lin
krepko zaklenkal je.

S. Gregorčič.

Stemnilo se je. Polagoma je začel naletavati drobni sneg in pričakovati je bilo hudega meteža.

Drevje je završalo, ledena burja ga je vzdramila iz sladkega sna. Vzdramil je pa njen ostrí piš tudi Šepca, ki je stal, kakor okamnel, nepremično na kraju nesreče ter strmel v svojega tovariša, ležečega na ledenih tleh. Ta se ni zavedel. Kakor mrtev je ležal na sneženi postelji, katero je rdečila gorka kri tekoča iz rane. Obraz je bil blede ko vosek, oči zaprte. Z levico si je zatisnil rano na prsih, da bi ustavil kri. Ne, ona se ni dala motiti, tekla je močno ter obarvala beli sneženi prt, gorka, rdeča kri.

Šepec se tudi ni zavedel, kaj se je zgodilo; revež sam ni vedel, se mu li sanja, ali je resnica. In bila je žalostna resnica.

»Ubijalec!« grozno je zazvenela ta beseda v njegovem srcu. Kar stemnilo se mu je pred očmi, opotekel se je, prijel se za razbeljeno glavo in šepetal: »Moj Bog, kaj sem storil! Ubil sem svojega tovariša, sorodnika. Res? Ne, nisem ga, to se mi le sanja, oh, take grozne sanje!«

Pogled upre sedaj v Drejka. Mirno je počivalo truplo, saj duša se je itak skoro že imela ločiti od telesa ter splavati iz doline solz v kraj boljše sreče. — Šepec se strese ob tem pogledu, kakor bi ga pičil gad.

»Kajn sem, Kajn!«

Gologlav je bežal, kakor preganjana zver od kraja nesreče, ne menèč se, kam ga privede pot. Snežilo je že prav močno, burja je tulila po temnem lesu. A Šepec ni čutil mraza, saj sploh ni vedel, ali je še živ ali ne, ampak njemu je vedno plavalo truplo ustreljenega tovariša, sina Mihčevega največjega dobrotnika, in takorekoč družega očeta, pred očmi.

V duhu se mu je zdelo, kako mu preti z ono krvavo roko, ki jo je tiščal na prestreljenih prsih. Čul je sicer votlo zavijanje burje, a zdelo se mu je, da se v teh čudnih glasovih čuje le jedna beseda »Kajn«.

Bežal je Šepec naprej in naprej, ne vedé, kaj se godi okrog njega. Za vse je bil gluhi in slepi, gledal je mrtvo blede obličje in poslušal »Kajn« šepetajoči glas burje.

V lesu je bilo temno ko v rogu. Videl nisi ne naprej ne nazaj, niti drevja ni bilo moči razločevati. Pa Šepca vse to ni nič oviralo v begu.

Tekel je čez drn in strn, zadeval se ob drevesa, spodtikal se na koreninah, skakal čez jarke, da bi le čim preje prišel proč s kraja ubojstva.

Je pa težko bežati v taki viharni noči. Šepec je padal in padal, sedaj tu, sedaj tam, dokler končno popolnoma ne omaga ter se zgrudi ob deblu visoke smreke v sneg.

»Kje sem, kaj se godi okrog mene?«

A ne vé si dati odgovora. Mraz ga nekoliko pokliče k zavesti. Sedaj se vsega natančno spomni in prične plakati.

»O moj Bog, kaj sem storil! Ubil sem ga, vem, da sem ga, po nesreči sicer, pa kdo mi bo vrjel? Zapró me, obsodijo v težko ječo, morebiti celo — na smrt.«

Mrzel pot oblije ubozega dečka pri teh mislih. Šepec, ki ni jokal nikdar skorej, valjal se je po tleh kakor besen in pretakal solze, gorke solze, ki so topile mrzli sneg.

Za nekaj časa se umiri in zopet trezno misli.

»Kaj naj storim? Če grem nazaj, me morebiti kdo zaloti in prime. Kdo pa vé, da sem ravno jaz tisti nesrečni morilec? Če povem po pravici, mi nihče ne bo vrjel, stric me spodi iz službe in potem me čaka — smrt. In mati, mati moja?«

Misel za mislijo je švigala po glavi mlademu dečku. Strah pred kaznijo je pa podrl vse naklepe. Ne, da bi bil brž šel klicat ljudi na pomoč, bežal je in pustil ranjenca na cesti v mrzli zimski noči. Oni Šepec, ki je bil tako zveden in premeten, ki ni prišel nikdar skoro v zadrego, da bi si ne bil znal pomagati, danes ni mogel nič več misliti. Zapustila ga je zavest in pamet. Jokal je in zdihoval ter sam ni vedel, kaj bi začel.

Snežilo je še vedno in burja je tudi še piskala svojo zavijajočo pesem. — Mihec je ležal v snegu in jokal. Čuj! odkod ti glasovi?

Šepec skoči kvišku in posluša — milovbrano zvonjenje mlaških zvonov. Kako milobno pojó, prav zares oznanujejo, da je danes prišel Zveličar na svet odrešit trpeče človeštvo.

Šepec je bil ginjen, padel je na kolena in — molil. Drgetal in tresel se je po vsem životu, a ni se zmenil za mraz, njegov duh je bil pri — Bogu. Roki je proseče sklepal k molitvi, ustnice so pa šepetale ponižno a iskreno prošnjo nedolžnega srca, ki je uprav danes v toliki stiski kakor nikdar prej.

Bog je pa uslišal to prošnjo in poslal angelja tolažbe k vbogemu zemskemu črviču.

Nekako pokrepčanega in potolaženega se je čutil Sepec po molitvi.

Vstal je in počasi se bližal Mlaki, svoji rojstni vasi. Hišico je takoj zagledal, saj je iz nje migljala lučica, katero je nekdaj vedno on prižigal. A danes ne sme notri, mora se skriti, ker je »ubijalec«.

Počasi zavije okoli vogla in se previdno bliža oknu. Pogledati pa vendarle mora notri. — Na prste stopi, se vspne in sedaj vidi vse in čuje slednjo besedo.

Tam pri peči kleči mamica, poleg nje pa mala sestra. V kotu nad belo javorjevo že staro mizo pa blesti lučica iz hlevčka, kjer spava božje Dete. Jaslice je gotovo letos Anica napravila, druga leta pa on. Pa kako so lepe! Solze se Mihcu ulijó, ko gleda ta prizor, in ne more se ločiti.

Kako je bilo prejšnja leta lepo doma, ko je tudi tako-le klečal pri materi kakor mala Anica, molil in prosil za ljubega očeta in dobro mater. In na božični večer, kako prijetno je bilo vselej. Verno je poslušal mater, ki je pravila, da na nocojšni večer živali govoré, da se sliši celo grlice peti, ki so poleg podprtnika pod belim prtom. In vselej je sprosil, da je dobil veliko lepo grlico seveda iz testa, okrog polunoči pa verno poslušal, ali se bo oglasila. Seveda testo se ni oglasilo, a Šepcu se je pa vendar zdelo, da nekaj sliši, in zadovoljen je bil s tem.

Prejšnja leta, pa nocojšni večer, kak razložek! Onega, ki ga je tako iskreno in vdano ljubil, zagreblji so mu v črni grob, — očeta ni več, in nocoj je postal pa — ubijalec.

Šepce joka, posluša in skupno moli, čeprav se mraza trese.

»Še očenaš in češčenasmarijo za Mihca, da bi mu Bog dodelil srečo in pravo pamet«, tako moli mati naprej, nji odgovarja mala hčerka Anica, zunaj pod oknom pa sin Mihec. Ne, ta ne odgovarja več.

Ko sliši moliti dobro mater za svojo srečo, katero si je danes uničil, stemní se mu pred očmi in nezavesten se zgrudi na domač prag.

Zunaj pa kraljuje črna noč — sveta noč.

Povesti iz avstrijske zgodovine.

(Piše Al. Stroj.)

XVII.

Franc I.

Mej slavnimi avstrijskimi vladarji se odlikuje po svoji dobrotljivosti in priljubljenosti pri podložnikih posebno cesar Franc I. Premnogo lepih dogodkov iz njegovega življenja nam to spričuje.

Vrl častnik, ki se je odlikoval v mnogih bojih, je bil tedaj povikšan v višjo službo. Zato bi bil pa moral iti tudi iz glavnega mesta v neki zelo oddaljeni kraj, kjer je bila vojaška posadka. To je tedaj veliko stalo; častnik si pa kot družinski oče poprej ni mogel ničesar prihraniti. Vzame torej odlok, s katerim je bil povikšan v službi, in ga nese nazaj v dvorno pisarno. Cesar Franc je moža dobro poznal, in ko zvé, zakaj ne gre v daljni kraj kot načelnik posadke, sede in napiše, naj mu blagajna izplača petsto goldinarjev potnine. Hvaležno sprejme častnik nakaznico in jo nese v cesarsko blagajno, da mu uradnik izplača nakazano vsoto. Pa kako se začudi, ko blagajničar vzame kupček bankovcev in začne šteti: Sto, petsto, tisoč, dva-, tri-, štiri-, pet tisoč!